

Anetta Luto-Kamińska

Tefsir londyński (1725 r.) TL – uwagi ogólne:

1. Układ techniczny – zob. opis przy tefsirze Józefowicza, pkt. 1.
2. Tekst zapisany w części orientalnej tuszem czerwonym lub wyblakłym czarnym (tu wprowadzono też na zasadzie znaków delimitacyjnych czerwone kółka w tekście). W tym samym czarnym odcieniu zapisano poniżej wersetów orientalnych ukośne rzędkie tekstu polskiego, a jedynie w I surze dwa wersy rzędków polskich – tuszem czerwonym (na wysokości fragmentu listwy z arabeską). Wyraźnie widać na ostatnich stronach ingerencję innej ręki – zapisane czarnym, wyraźnym tuszem: osoba (może któryś z kolejnych właścicieli zabytku) władająca językiem polskim i znająca zapis alfabetem arabskim ponumerowała ajaty w ostatnich surach. Numeracja jest poprawna – jeżeli chodzi o układ rzędków tekstu polskiego, zatem osoba musiała umieć odczytać zapis alfabetem arabskim, choć nie wiadomo, czy w obu językach – arabskim i polskim (trzeba będzie stwierdzić poprawność numeracji dla tekstu arabskiego). Ta sama ręka zapisała na końcu tefsiru: *Napisany ten Alkoran z tłumaczeniem w Roku 1725^m.*
2. W całym tekście przeważa zapis samogłoski *u*, przeważnie długiej, zarówno w miejscach, gdzie w polszczyźnie funkcjonowało *o*, *ó* jak i *u*.
3. W tekście uwidoczni się dwojaki sposób zapisywania długiej samogłoski *u*, przy czym zapis przez *waw* z *dammą* spotyka się głównie w śródgłosie, natomiast z zapisanym dodatkowo *alifem* – w nagłosie.
3. Wielokrotnie pojawia się zapis *i* długiego: *ﻯ* (*ja* + *kasra*).

Identyfikator rękopisu (skrót-symbol zabytku): TL Nr sury: I Nr strony: .....

Autor transliteracji: ALK **Sprawdził:** CzŁ **Inne uwagi:** .....

Nr wiersza rękopisu	Transliteracja
1 / 1-5	w ʿimā / būgā / lāṣḳāwe / gū milū / ʃerdneḡū
2 / 1-8	nālepšā ḥwā / būḡū pānu / i prūwizurūwi / ʃwāṭā / lāṣḳāwemū / milūserdnemū / ḳrūlū / wī
3 / 1-7	dnā / sūndneḡū / ṭūbe slū / ʒe i ḳlānām ʃe / i ūd cebe / pūmūci / ʒūndām
4 / 1-8	prūāz nāṣ / drūḡūḡ / prāwziwuḡ / drūḡū / ḳṭūrūḡ / ʃlī / lāṣḳāwci / i mlūšnici
5 / 1-7	nād nimi lāṣḳā / ṭwujā ā ṭī / ne činileṣ ṣṭrū / gūšci nād nimi / ā dej [?] nebilī blend / nimi i zwezūnimi / dāj nām tāk
Uwagi, komentarze:	zdarza się oznaczenie realizacji tylnej samogłoski nosowej w wygłosie (doś sporadycznie i niekonsekwentnie)
1 / 1	1) po <i>waw</i> jest <i>alif</i> (tu zapisałam go jako: ʿ)
2 / 1	1) <i>hwała</i> z suspensją (znaki wokalizacyjne bardzo nieczytelne)
4 / 1; 2; 3; 5; 8	1) tj. <i>prowadź</i> , brak <i>waw</i> po <i>ū</i> (<i>waw</i> z <i>dammā</i>), a przed <i>ā</i> (<i>alif</i> z <i>fathā</i>); 2) właściwie być może połączenie: <i>waw</i> z <i>dammā</i> oraz grafemu ڤ powinno być w całości odczytane jaką <i>q</i> (<i>drūḡq</i>); 3) por. 4/2, tu jednak po spółgłoskowym <i>waw</i> jest <i>damma</i> i grafem ڤ, co można odczytać jako: <i>-wq</i> ; 5) jak w 4/2 (<i>ḳṭūrḡ</i>); 8) brak <i>kasry</i> po <i>mim</i> (<i>m</i> < <i>i</i> > <i>lūšnici</i>)
5 / 5	5) pierwsza część niejasna

Identyfikator rękopisu (skrót-symbol zabytku): TL Nr sury: CXIII Nr strony: 496b

Autor transliteracji: ALK Sprawdził: CzŁ Inne uwagi: .....

Nr wiersza rękopisu	Transliteracja
1 / 1-10	{1} mūw jā muḥummed / ūṣlānām se / pūd ūbrūnā / pānā nebeṣkeḡū / {2} ūd z̄lūsci ʔeḡū / ʃṭwurenjā / {3} ūd z̄lūsci / pripādkūw nūcniḥ / ḡdi ʃlūncā zā / jze i zmrūk {4}
2 / 1-8	ūd z̄lūsci / ʃūptūw bābṣkiḥ / wunzāne w wunzī / nicej ʃūrūwiḥ / {5} i ūd z̄lūsci / zāzdrūsc / cinūj
Uwagi, komentarze:	inną ręką zaznaczono numery ajatów nad tekstem arabskim (czy w odpowiednich miejscach tego tekstu?), które dokładnie odpowiadają układowi ajatów w tekście polskim – zaznaczam je jako tekst nadpisany; tak też w surze CXIV
1 / 1; 2; 4	1) <i>mim</i> z <i>szaddā</i> ; wszelkie znaki wokalizacyjne bardzo nieczytelne; 2) jeśli w nagłosowym <i>ū</i> przed <i>waw</i> rzeczywiście jest <i>alif</i> , to błędnie zapisano go z lewostronnym łączeniem; 4) w <i>nebeṣkeḡū</i> przy <i>kaf</i> chyba błędnie zapisano <i>sukun</i>

Identyfikator rękopisu (skrót-symbol zabytku): TL Nr sury: CXIV Nr strony: 496b

Autor transliteracji: ALK **Sprawdził:** CzŁ **Inne uwagi:** .....

Nr wiersza rękopisu	Transliteracja
3 / 1-11	{1} muw jā muḥemmed / pūlecām se pūd ū / brūne / būgā pānā / lūckegū / {2} ḵrūlūwi / lūckemū / {3} prāwdiwemū / būgū lūckemū / {4} i ūd z_lūsci / i z_wudūw //
4 / 1-8	<u>šātenskih</u> / {5} ḵtūrij / znūšča* / w šercāḥ / lūckih / {6} i ūd ferejūw / i ūd znūščenā / lūzkegū
Uwagi, komentarze:	
3 / 1; 2	1) <i>mim</i> z <i>szaddā</i> (nie jest zbyt czytelna; jeśli odczytamy kreseczkę jako <i>alif</i> , będzie: <i>muḥāmed</i>); 2-3) przeniesienie między rządkami
4 / 2; 3	2) być może <i>ja</i> jest podpórką dla <i>i</i> (<i>kturi</i>); 3) do tego miejsca jest być może nadpisany tekst (zapisany o jeden wers wyżej i połączony wykropkowaniem) – niezrozumiały